

Рівненський державний гуманітарний університет
Історико-соціологічний факультет

ІСТОРІЯ ОЧИМА МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Матеріали регіональної науково-практичної
конференції молодих вчених, аспірантів,
здобувачів, магістрантів

Випуск III

Рівне – 2008

УДК.930.1
ББК 63
I - 90

Історія очима молодих дослідників. Збірник наукових праць.
Випуск 3 / Редкол.: В.Шеретюк, Л.Галуха, П.Савчук, Р.Давидюк. –
Рівне: РДГУ, історико-соціологічний факультет, 2008. – 287 с.

Збірник містить результати наукових пошуків з актуальних
проблем української та світової історії, виголошені на регіональній
науковій конференції молодих вчених, аспірантів, здобувачів,
магістрантів 13 грудня 2006 року (Рівне, РДГУ, історико-соціологічний
факультет).

Редколегія:

Шеретюк В.М. – голова редколегії, кандидат історичних наук, доцент
Галуха Л.Ю. – заступник голови редколегії, кандидат історичних наук,
доцент

Савчук П.О. – кандидат історичних наук, професор
Давидюк Р.П. – кандидат історичних наук, доцент

Літературне редагування:

Борodinська Л.І. (розділи 1,3)

Кревська Г.А. (розділ 2)

Тимочко І.Б. (розділ 1)

Рецензенти:

Троян С.С. – доктор історичних наук, професор

Жиліюк С.І. – доктор історичних наук, професор

Рекомендовано до друку Вченою Радою Рівненського державного
гуманітарного університету (протокол № 11, від 27.06.2008 р.)

© Історико-соціологічний факультет РДГУ
© Українське історичне товариство при
історико-соціологічному факультеті РДГУ

почалася в другій половині XIII ст, коли внаслідок внутрішнього духовного розвитку суспільства, а також глобальної для країни катастрофи – навали орд Батия і загибелі держави – східні слов'яни вже остаточно навертаються в християнство, а прадідівські божества та звичаї виступають переважно як релікти. Тож проникнення християнства в усі сфери духовно-культурного життя мало місце вже після падіння Київської Русі. Археологічні дослідження засвідчують перевагу християнської поховальної обрядовості починаючи з другої половини XIII століття у тогочасному селі, яке з погляду духовного життя було значно консервативнішим, ніж місто. Отже, саме в цей час (друга половина XIII ст.) відбувається перемога християнства над язичництвом та перетворення його на виразник духовно-культурного світу киеворусичів.

Як відомо, християнізація Русі мала свій поворотний момент також у час, коли Київська Русь стала військово наймогутнішою державою Європи. Давньоруська церква, зіткнувшись віч-на-віч із суспільством, для якого війна виступала стрижнем релігійного та соціального буття, віднайшла в рамках філософської культури не лише виправдання ідеалів військової доблесті і честі, а й своєрідні образи, у яких найвищі християнські цінності набули військово-лицарського забарвлення.

Одним із них став образ Христа, Абсолютної Особи Середньовіччя, універсального прикладу для наслідування. Він проектувався на кожну істоту, з ним обізнану, і під впливом розвиненої дружинно-лицарської ідеології верхів феодального суспільства здобув обриси Христа-Воїна, оскільки саме такого образу для наслідування потребувала військова верства. Таким чином, образ Христа-Воїна ввійшов у культуру киеворусичів, як складова лицарсько-дружинної етики Київської Русі [7, 73].

Отже, запровадження християнства в Київській державі наприкінці X ст. було визначальною віхою історії Київської Русі, поворотним пунктом усього її подальшого історичного розвитку. Ця епохальна подія була підготовлена всім перебігом внутрішнього розвитку східнослов'янської держави, що проходив у річищі загально-історичних закономірностей. Ще задовго до офіційного проголошення християнства державною релігією Русі воно знаходило своїх прихильників серед окремих соціальних груп населення давньоруського суспільства. Нові ідеологічні віяння, освячуючись традицією, поступово проникали в суспільну свідомість. Проте цей процес проходив повільно і хворобливо, спричиняючи неоднозначну реакцію різних соціальних груп, що незрідка призводило до

протистояння, сутичок і боротьби. Залежно від розстановки цих сил та політичної кон'юнктури, християнське віровчення переживало тут свої падіння і злети. Безперечно коли Київська Русь увійшла до християнського світу як рівноправний партнер, то отримала значні і позитивні імпульси, які сприяли розвиткові її культури та релігійної свідомості.

Джерела та література

1. Толочко П.П. Київська Русь. – К.: Абрис, 1996.
2. Толочко П.П., Толочко О.П. Від язичництва до християнства: [Україна крізь віки] // Іст. України. – 2000. – № 40. – С. 1-2
3. Ульяновський В. Минуле України через призму Православної церкви: проблеми, уроки і перспективи // Київська старовина. – 2003. – № 5
4. Християнство Київської Русі // Людина і світ. – 2001. – № 8. – С. 2-10
5. Медуниця Ю. Феномен християнства // Урядовий кур'єр. – 2000. – 29 гр. – С. 9
6. Моця О., Ричка В. Київська Русь: від язичництва до християнства. – К.: Глобус, 1996.
7. Головащенко С. Історія християнства. – К.: Либідь, 1999.

Борodinська Л.І.,
здобувач кафедри
історії України РДГУ
Науковий керівник:
доц. Галуха Л.Ю.

ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ЄВАНГЕЛЬСЬКИХ ХРИСТІЯН В УМОВАХ ДРУГОЇ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ

На початку XX ст. на Волині набули розповсюдження ідеї євангельських християн, які потрапили сюди з Півдня України та мали тісні зв'язки з центром євангельського християнства у Петербурзі.

Коли у 1921 р. Волинь увійшла до складу Другої Речі Посполитої, євангельське християнство набуло більш самостійного характеру, що спонукало громади до об'єднаних процесів саме євангельських християн. Таким чином, 1921 р. утворився Союз євангельських християн на Волині з центром у м. Рівному. Хоча переважна частина представників цієї конфесії проживала на Волині, євангельський рух мав всепольський характер. Тому, у 1923 році на основі Союзу євангельських християн на Волині та

шляхом об'єднання з баптистами виникло Об'єднання євангельських християн і баптистів у Польщі, яке у 1925 р. змінило свою назву на „Союз слов'янських громад євангельських християн і баптистів у Польщі”, а у 1930 р. на „Союз слов'янських громад євангельських християн”.

Одним із способів консолідації громад, а також популяризації ідей була видавнича діяльність євангельських християн. Вони видавали декілька періодичних видань: „Християнин”, „Місіонерський вісник”, „Євангельський християнин”. Часто вони користувалися послугами баптистського видавничого товариства „Компас”, що знаходилося у м. Лодзі [4, 183].

На Першому з'їзді Об'єднання слов'янських громад євангельських християн, що відбувся 7-10 червня 1923 року у Бресті вирішено видавати часопис „Християнин. Орган об'єднання євангельських християн і баптистів у Польщі” (очевидно це мав бути трансформований орган баптистів „Вільний християнин”), редактором якого став С.Борткевич [5, 116]. У „Християнині” були вміщені статті духовного змісту, новини, що стосувалися протестантів у світі, а також діяли сталі рубрики: „Нива Божа” та „Повідомлення”. Щомісячник почав виходити з жовтня 1923 року, однак не мав сталої періодичності, причиною чого були матеріальні труднощі Об'єднання слов'янських громад євангельських християн і баптистів. Аби вийти із скрутного матеріального становища, з квітня 1924 р. журнал почали видавати один раз на два місяці і розповсюджувати за ціною 15 грошів, а згодом він почав виходити як місячник, але спареними номерами і реалізовувався за подвійною ціною – 30 грошів. Підвищення ціни призвело до того, що журнал перестав користуватися попитом і припинив своє існування [5, 116]. Припускаємо, що виданню часопису завадила і напружена ситуація, яка склалася у середовищі керівного складу Об'єднання слов'янських громад євангельських християн і баптистів.

У січні 1928 року Союз слов'янських громад євангельських християн розпочав видання щомісячника „Місіонерський вісник” за редакцією Л.Шендеровського [6, 146]. Журнал був адресований переважно українському населенню і виходив у двох мовних версіях – українсько-російській і польській. З вересня 1928 року його почали розповсюджувати у США, Великобританії та Чехословаччині. Журнал нараховував переважно 32 сторінки, 12 з яких були написані польською, а решта 20 сторінок – українською і російською.

Польську версію редагували Л.Шендеровський, Ю.Бистрицький, І.Петраш, а українсько-російську – І.Семенова, В.Войта, В.Колодій. Обидві частини видання містили виключно духовні статті, роздуми та оповідання на релігійну тематику. Іноді у журналі вміщувалися передруки з іншої протестантської періодики. Редакція також зверталася до читачів з проханням надсилати власні розповіді, нариси, статті, поезію чи репортажі з конференцій чи з'їздів [5, 120]. У планах видавців було реалізовувати журнал за ціною 50 грошів за номер або 5 злотих за річну передплату [6, 146]. Однак, очевидно, цих коштів не вистачало на видання або їх не вдавалося отримати від читачів, оскільки у грудні 1929 р. „Місіонерський вісник” припинив виходити. В останньому номері редакція повідомила читачів, що „часопис внаслідок вичерпання фінансових можливостей більше не може нести доброї звістки” [6, 186; 5, 121].

Постановою Восьмого з'їзду Союзу слов'янських громад євангельських християн в Польщі, що відбувся 29-31 травня 1931 року покладено початок видання офіційного органу релігійної спільноти – „Євангельського християнина”. Редактором його, як і попереднього видання, був Л.Шендеровський [1]. Впродовж 1931-1932 року через відсутність фінансування вийшло лише три номери. Лише 6 січня 1934 р. Комітет Союзу слов'янських громад євангельських християн в Польщі вирішив відновити видання органу під редакцією Л.Шендеровського (сина). У планах було навіть видавати два додатки українською і російською мовами, за які відповідав би С.Білінський [6, 284]. Оскільки ці плани так і не реалізувалися, припускаємо, що такий крок редакції був лише рекламною акцією з метою збільшення кола читачів і розширення можливостей фінансування. „Євангельський християнин” почав виходити у січні 1935 р. Зміст журналу складався із духовно-повчального та інформаційного матеріалу. У 1935 році були започатковані такі рубрики: „Молодіжний відділ”, „Сестринський відділ”, „Регентський відділ”, „Сільськогосподарська частина”, „3 місії”, „3 преси”, „Спростування, коментарі, спогади”, „Поштова скринька” [3]. Орган євангельських християн мав відверті продержавні позиції і публікувався виключно польською мовою.

Журнал був призначений переважно для українського населення, оскільки воно складало більшість членів Союзу слов'янських громад євангельських християн, однак українцями був прийнятий неоднозначно. Населення Волині Полісся та Галичини не

сприймало нав'язуваної йому ідеї польської державності, та й у своїй більшості не володіло польською мовою. Про це у своєму листі до редакції зазначив пресвітер ковельської громади євангельських християн Ф.Венцкевич. Окрім того, він зауважив, що українське населення радше читає російські журнали інших релігійних спільнот, а це, відповідно, значно знижує кількість передплатників „Євангельського християнина”. На лист Ф.Венцкевича редакція відповіла двома пропозиціями: членам Союзу навчитися читати польською або створювати групи євангельських християн, які не вміють читати по-польськи, і вечорами читати вголос журнал і тлумачити його зміст „як це практикувалося у глухій глибинці Росії” [8, 29]. Зауважимо, що така позиція редакції була недалекоглядною у питаннях популяризації і поширення журналу. Редакція просила надсилати оповідання, репортажі, повідомлення про те, що відбувається у громадах польською мовою. А молодому українському протестантському письменнику М.Подворняку зауважувало, що його оповідання, написані українською мовою важко перекладати, тому їх необхідно надсилати хоча б у російськомовному варіанті. [9, 16; 10, 24]. На прохання М.Куценка з м. Рівного вмістити у журналі хоча б одне оповідання українською мовою редакція відповіла, що зробити цього не може з огляду на технічні труднощі і характер друкованого органу [8, 29].

Завдання та ідейні засади журналу його редактор і голова Союзу слов'янських громад євангельських християн Л.Шендеровський пояснив на засіданні Комітету 16-19 травня 1936 р. Він зауважив, що „Євангельський християнин” покликаний висвітлювати духовну і добродійну діяльність церкви, інформувати членів про важливі події, що відбуваються у внутрішньому житті Союзу, а також репрезентувати Союзу слов'янських громад євангельських християн в Польщі перед державною владою. З цією метою орган євангельських християн надсилали до всіх воєводських і повітових управ. Л.Шендеровський стверджував, що з огляду на вище зазначені моменти „Євангельський християнин” може публікуватися лише державною мовою – польською. [7, 141-142].

Однак, очевидно, керівництву довелося дослухатися прохань євангельських християн-українців, оскільки на XI з'їзді Союзу слов'янських громад євангельських християн було вирішено із січня 1938 р. видавати журнал „Євангельський християнин” українською мовою за редакцією М.Подворняка та Ф.Венцкевича

[2, 234]. Дослідник протестантської преси Я.Клачков зауважує, що і в україномовному варіанті видання збереглися продержавні позиції Союзу слов'янських громад євангельських християн. На відміну від польського відповідника в українському журналі почали вміщати твори протестантських поетів І.Тарасюка, Ф.Пташніка, О.Костюка, М.Подворняка, А.Мельника. Показовим є те, що у журналі друкували поезію Т.Шевченка [5, 123].

Як польська, так і українська версії „Євангельського християнина”, виходили нерегулярно, що було зумовлене фінансовими труднощами. Один номер друкованого органу коштував 20 грошів, а річна передплата 1,5 злотих [3]. Редакція зверталася до читачів з проханням знаходити нових передплатників, робити пожертви на видання журналу. Однак такі звернення не давали необхідного результату. Редакція пояснювала такий стан економічною кризою, а також звичкою членів Союзу отримувати все безкоштовно [5, 122].

Таким чином, характерними рисами видавничої діяльності євангельських християн були: 1) видання переважно польськомовної преси; 2) добір духовно-повчального матеріалу та інформативної частини, метою якої була репрезентація діяльності релігійної спільноти; 3) фінансові труднощі пов'язані із непопулярністю польських видань серед українського та білоруського населення та матеріальною бідністю можливих читачів.

Джерела та література

1. Державний архів Рівненської області, ф. 30, оп. 18, спр. 1600, арк. 27-33.
2. Шендеровський Л. Євангельские християне. Возрожденное євангельское движение в исторической християнской церкви. Исторический очерк (XIX-XX вв.). Издание Канадского СЕХ. – 1980. – 517 с.
3. Ewangeliczny Chrześcijanin. – 1935-1936.
4. Kłaczko Jarosław. Czasopiś miennictwo protestanckie w Polsce w latach 1918-1939. – Toruń: Dom Wydawniczy Duet, 2003. – 464 s.
5. Kłaczko Jarosław. Prasa protestancka wydawana dla Ukraińców w Polsce w latach 1918-1939. // Polska polityka wschodnia w XX wieku. – Włocławek-Toruń, 2004. – S. 109-127.
6. Księga protokołów z posiedzeń Zarządu – Komitetu Związku Ewangelicznych Chrześcijan i Baptystów.
7. Modnicka Noemi. Koś ciół Ewangelicznych Chrześcijan w Polsce jako Koś ciół wyboru. Analiza etnologiczna wspólnoty religijnej. Kraków: „Nomos”, 2000. – 343 s.
8. Skrynka posztowa // Ewangeliczny Chrześcijanin. – 1935. – № 3.
9. Skrynka posztowa // Ewangeliczny Chrześcijanin. – 1935. – № 7.
10. Skrynka posztowa // Ewangeliczny Chrześcijanin. – 1936. – № 1.

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ	3
Мирончук М. ЗАХІДНИЙ ВЕКТОР ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО.....	3
Прокопчук С. БЕРЕСТЕЦЬКА БИТВА 1651 р. У НАЦІОНАЛЬНОМУ ЛІТОПИСІ XVII-XVIII ст.....	8
Парфенюк В. ПЕРЕЯСЛАВСЬКА РАДА У МІФАХ ТА ФАКТАХ.....	14
Мельник І. СОЮЗ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ ТА ЙОГО БОРОТЬБА ЗА ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ.....	22
Копищик А. ПОЛІТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ ЩОДО НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН: СУЧАСНА ВІТЧИЗНЯНА ІСТОРІОГРАФІЯ ПРОБЛЕМИ.....	28
Кукурудза А.Р. ІДЕЙНО-НАЦІОНАЛЬНА СУТНІСТЬ АВТОКЕФАЛІЇ УАПЦ.....	32
Рачок В. УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ НА ВОЛИНІ У МІЖВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	39
Фалат О. ПОЛІТИКА ПОЛЬСЬКОЇ ВЛАДИ ЩОДО УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ НА ВОЛИНІ У 30-Х РОКАХ ХХ СТОЛІТТЯ.....	47
Самсонюк Т.М. ДІЯЛЬНІСТЬ КАРАЛЬНО-РЕПРЕСИВНИХ ОРГАНІВ У ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ 1939-1941 РР.: РАДЯНСЬКА ТА ПОСТРАДЯНСЬКА ІСТОРІОГРАФІЯ.....	53
Кратюк І.Б. „ДОПОМІЖНА УКРАЇНСЬКА ПОЛІЦІЯ” ЯК СУБ’ЄКТ ГОЛОКОСТУ.....	63
Михальчук Р. ЖОВТЕНЬ 1942-ГО: ТРАГЕДІЯ МІЗОЦЬКИХ ЄВРЕЇВ.....	68
Писцьо В. СТАНОВИЩЕ УКРАЇНСЬКИХ ОСТАРБАЙТЕРІВ У РОКИ НІМЕЦЬКО-РАДЯНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	78
Карпуніна Т.О. ХОЛІМСЬКО-ВОЛИНСЬКА ТРАГЕДІЯ, ЇЇ ПЕРЕДУМОВИ, ПЕРЕБІГ, НАСЛІДКИ.....	85

Вертелецька Н.В. ОСОБЛИВОСТІ „РАДЯНІЗАЦІЇ” НА РІВНЕНЩИНІ ПІСЛЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.....	91
Бондарчук-Саввон Н.С. МІСТО ІЗЯСЛАВ У ЕТНОНІМАХ ТА ТОПОНІМАХ.....	96
ПОЛІТИЧНІ ПРОЦЕСИ СВІТОВОГО РОЗВИТКУ	103
Калитюк О.О. СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ТА ПРАВОВІ ОСНОВИ ХЕТТСЬКОЇ ДЕРЖАВИ.....	103
Петлюк І.В. БОСНІЙСЬКІ СЛОВ’ЯНИ-МУСУЛЬМАНИ: ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ (XV – поч. ХХ ст.).....	109
Давидчук С.Ю. ІНКОРПОРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕЛІТИ В РОСІЙСЬКЕ ДВОРЯНСЬКЕ СЕРЕДОВИЩЕ У XVIII ст.....	117
Кедрук О.П. „ОСВІЧЕНИЙ АБСОЛЮТИЗМ”: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА.....	124
Шмид О.П. ЧЕСЬКА АГРАРНА КОЛОНІЗАЦІЯ ВОЛИНІ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ ст.....	129
Івчик Н.С. ТЕНДЕНЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РОСІЇ ЩОДО НІМЦІВ ВОЛИНІ У ХІХ ст.....	136
Нагорнюк О.М. ДЕМОГРАФІЧНИЙ СКЛАД РОСІЙСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МЕНШИНИ ЗАХІДНОЇ ВОЛИНІ В 1920-х -1930 рр.....	145
Долганов П.С. МІЩАНСЬКЕ БРАТСТВО – АРТИКУЛЯТОР ІДЕЇ ЗМІН СОЦІАЛЬНИХ РОЛЕЙ СУБ’ЄКТІВ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОГО ПОЛІТИКУМУ.....	150
Бунечко С.М. НАЦІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ КРЕДИТУВАННЯ ТОРГОВЦІВ У ПОЛЬЩІ (1930-ті РОКИ).....	156
Сухий П.В. КОЗАЧІ ФОРМУВАННЯ У ВЕРМАХТІ ТА СС.....	163
Галуза В.П. УКРАЇНСЬКА „ЦІНА” ПЕРЕМОГИ У ВЕЛИКІЙ ВІТЧИЗНЯНІЙ ТА У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНАХ – ТА ЄМНИЦЯ ЗА СІМОМА ЗАМКАМИ?.....	171
Федюкевич О.В. ПАРТІЙНО-ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА ДЕРЖАВИ: ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ПРАВЛЯЧИХ СИЛ.....	178

Козлюк Р.В. СЕРЕДНЯ АЗИЯ І КАВКАЗ: МІЖ РОСІЄЮ І США.....	184
Іванченко О.В. ДІЯЛЬНІСТЬ ВИШЕГРАДСЬКОЇ ГРУПИ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ТА СПІВПРАЦЯ З УКРАЇНОЮ.....	188
Коломис Р.В. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ: ШЛЯХИ РОЗВИТКУ.....	193
Желізняк В. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ЯК СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ФЕНОМЕН: ВИТОКИ І СТАНОВЛЕННЯ.....	203
ДУХОВНО-КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ.....	206
Ісічук Т.С. ХРИСТІЯНСЬКИЙ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ КИЇВСЬКОЇ РУСИ.....	206
Бородинська Л.І. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ СВАНГЕЛЬСЬКИХ ХРИСТІЯН В УМОВАХ ДРУГОЇ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ.....	212
Єфимець А.К. НА ДДНІПРЯНСЬКІ ЕМІГРАНТИ У КУЛЬТУРНОМУ ЖИТТІ ЗАХІДНОЇ ВОЛИНИ (1921-1939).....	217
Пивоварчук Н.М. МІЖВОЄННА ПРАГА – РОСІЙСЬКИЙ ОКСФОРД.....	222
Олексій Заворотній БЕРЕСТЕЦЬКА СІЧА. ДРАМА.....	226
ЗМІСТ.....	285

Наукове видання

Історія очима молодих дослідників

*Збірник матеріалів регіональної наукової конференції
молодих вчених, аспірантів, здобувачів, магістрантів*

Випуск 3

Відповідальні за випуск: **Шеретюк В.М.** – кандидат історичних наук,
доцент, декан історико-соціологічного
факультету РДГУ
Галуха Л.Ю. – кандидат історичних наук,
доцент, заступник декана історико-
соціологічного факультету РДГУ

Комп'ютерна верстка: *Бородинська Л.І., Самсонюк В.Б., Третяк О.Ю.*
Комп'ютерний макет: *Третяк О.Ю.*

Позиція редколегії може не збігатися з думками авторів
Відповідальність за наукову точність і грамотність матеріалів несуть
автори та їх наукові керівники

Підписано до друку 15.07.2008 р. Формат 60x84 1/16.
Гарнітура Times New Roman. Папір офсетний.
Друк ізографічний. Умовин. друк. арк. 15,2.
Наклад 100 прим. Зам. №55/1.

Адреса редакції: кафедра політичних наук, Рівненський державний гуманітарний
університет, вул. Остафова, 29, м. Рівне, 33027.

Віддруковано засобами оперативної поліграфії
редакційно-видавничого відділу
Рівненського державного гуманітарного університету